



Inget lyft i konjunkturen

Orderingången för teknikindustri i Sverige ökar även under tredje kvartalet men i något mindre omfattning jämfört med tidigare. Dämpningen i ordertillväxten gäller både på export- och hemmamarknad. Behovet av arbetskraft är fortsatt lågt och något färre företag än tidigare utnyttjar sin produktionskapacitet fullt ut.

Positivt är att bil- och transportmedelsindustrin visar en relativt god tillväxt även om den dämpats något. Orderingången för bilindustrins leverantörer visar bättre siffror än tidigare. Positivt är också att orderingången för instrumentindustri ökar påtagligt och att orderläget för metallvaror har förbättrats något. För maskinindustrin och för maskinindustrins leverantörer minskar däremot ordervolymer. Maskinindustrins tillbakagång visar att efterfrågan på investeringsvaror har försämrats på senare tid.

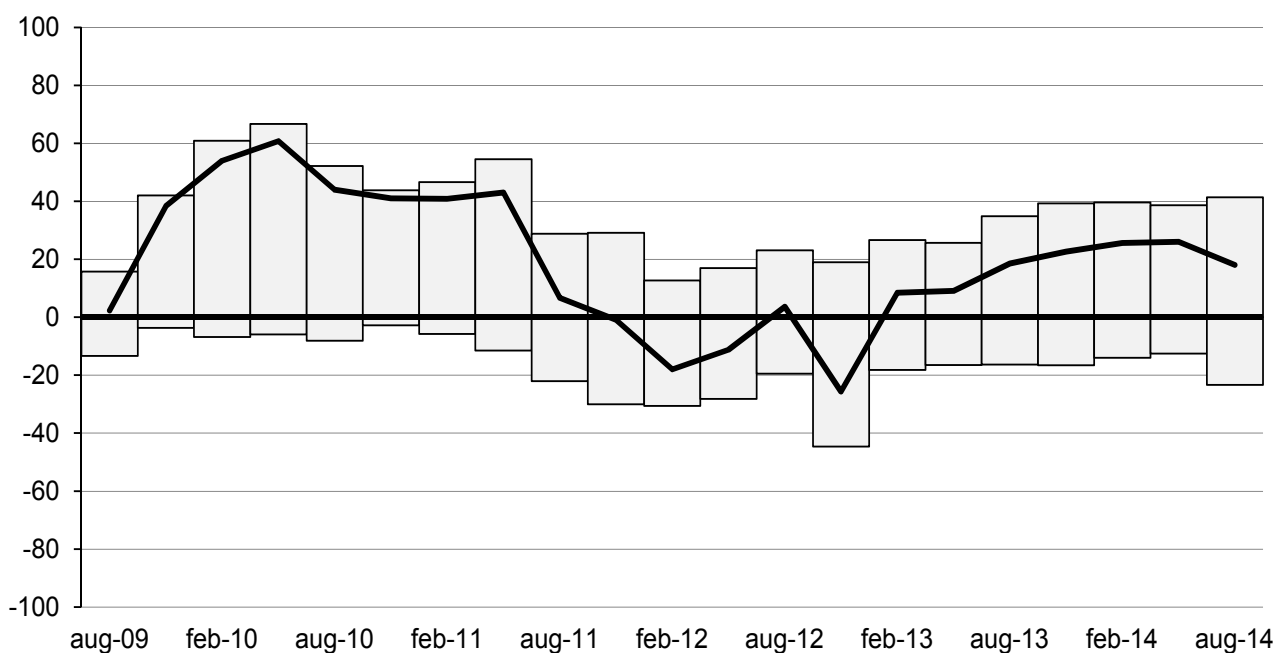
Tydligt är därmed att utvecklingen alltmer skiljer sig mellan olika branscher och mellan olika företag. Det är fler som går bättre, men också fler som går sämre. Samma sak gäller för underleverantörer.

Andelen företag med brist på yrkesarbetare har minskat något medan de företag som efterfrågar ingenjörer har blivit fler och omfattar nu vart femte företag. Behovet av arbetskraft är sammanfattningsvis fortsatt begränsat.

En dämpad orderingång, något minskat kapacitetsutnyttjande samt begränsad efterfrågan på personal visar sammantaget att det är fortsatt trögt i konjunkturen.

” Dämpad ordertillväxt, begränsat personalbehov och lågt utnyttjande av produktionskapaciteten.

Orderingången i teknikindustrin ökar, men takten dämpas



Andel teknikföretag (viktat med storlek på försäljningen) som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer

Orderläget

	Sverige	↗	-	↘	=	Export	↗	-	↘	=
► Metallvaruföretag										
maj-14	48%	20	60	20	0	52%	10	62	28	-18
aug-14		33	41	26	7		45	29	26	19
► Varav metallbearbetning										
maj-14		29	27	44	-15		24	50	26	-2
aug-14		28	36	36	-8		45	23	32	13
► Maskinindustri										
maj-14	17%	26	59	15	11	83%	26	61	13	13
aug-14		13	57	30	-17		18	61	21	-3
► Leverantörer till maskinindustri										
maj-14	39%	20	59	21	-1	61%	17	71	12	5
aug-14		17	53	30	-13		23	42	35	-12
► Leverantörer till tele- och elektroindustri										
maj-14	48%	36	49	15	21	52%	25	49	26	-1
aug-14		24	57	19	5		9	75	16	-7
► Instrumentindustri										
maj-14	8%	17	54	29	-12	92%	21	44	35	-14
aug-14		32	37	31	1		57	18	25	32
► Bil- och transportmedelsindustri										
maj-14	12%	37	50	13	24	88%	60	29	11	49
aug-14		57	23	20	37		69	0	31	38
► Leverantörer till bilindustri										
maj-14	32%	19	49	32	-13	68%	15	59	26	-11
aug-14		27	54	19	8		42	29	29	13
► Leverantörer till bygg och anläggning										
maj-14	26%	9	73	18	-9	74%	6	88	6	0
aug-14		15	61	24	-9		4	92	4	0
► 0-74 anställda										
maj-14	58%	37	42	21	16	42%	21	53	26	-5
aug-14		31	46	23	8		28	51	21	7
► 75-150 anställda										
maj-14	48%	22	54	24	-2	52%	31	51	18	13
aug-14		34	48	18	16		38	43	19	19
► 151-500 anställda										
maj-14	41%	26	59	15	11	59%	40	45	15	25
aug-14		16	56	28	-12		32	53	15	17
► 501- anställda										
maj-14	11%	25	64	11	14	89%	39	51	10	29
aug-14		37	45	18	19		48	25	27	21
Teknikföretag totalt										
maj-14	19%	29	56	15	14	81%	41	47	12	29
aug-14		31	48	21	10		44	32	24	20
Teknikföretag leverantörer totalt										
maj-14	31%	15	62	23	-8	69%	14	71	15	-1
aug-14		21	54	25	-4		21	69	10	11

► ORDERINGÅNGEN DÄMPAS PÅ EXPORT- OCH HEMMAMARKNAD

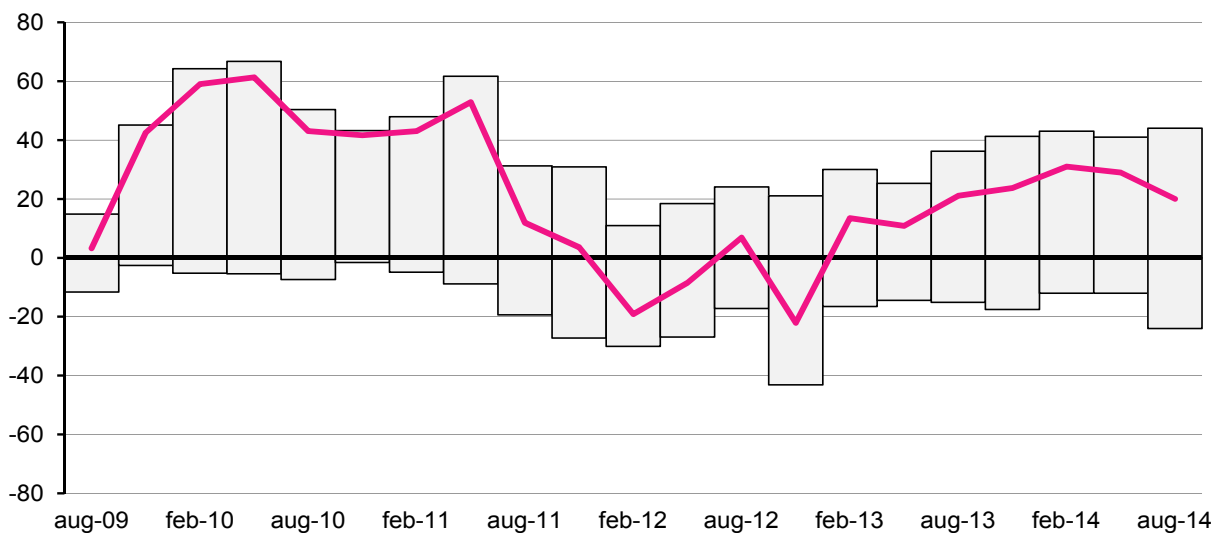
Inom **delbranscherna** visar transportmedelsindustrin ökade exportorder, men i lägre takt än tidigare. För maskinindustrin minskar ordervolymer från export- och än mer från hemmamarknaden i Sverige.

Metallvaruindustrin rapporterar å andra sidan en något ökad efterfrågan och instrumentindustrin har en påtaglig ökning i exportorder.

För **leverantörer** till bilindustrin ökar ordervolymer. Situationen för leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin är oförändrat svag och för leverantörer till maskinindustrin samt tele- och elektroindustrin försämras orderläget. Leverantörer till maskinindustrin visar en särskilt stor försämring, både i hemma- och exportorder.

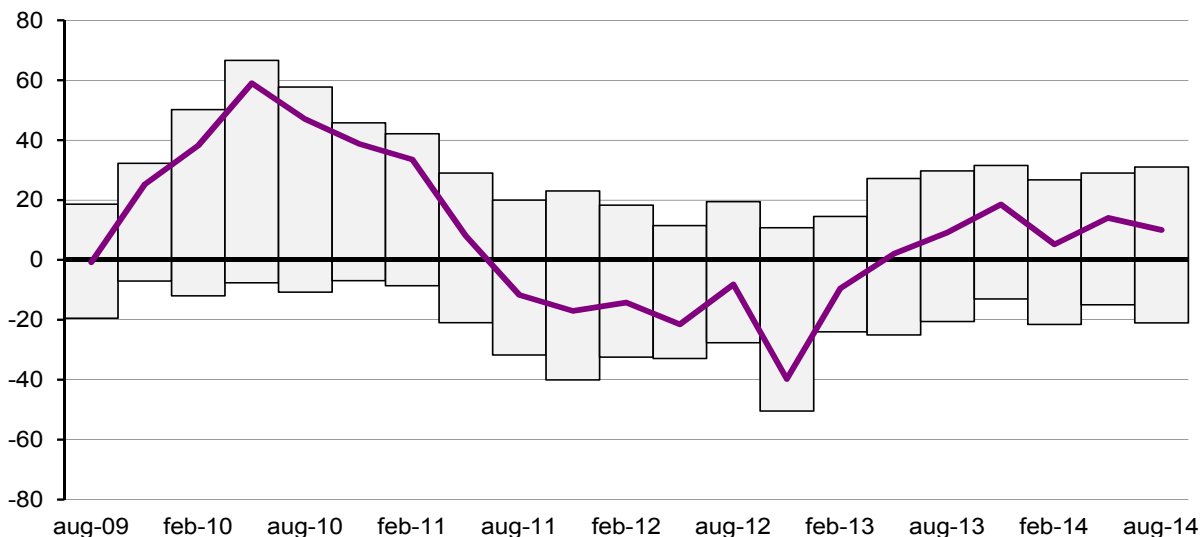
” Dämpad order-
tillväxt på såväl
export- som
hemmamarknad.

Exportorder ökar, men i lägre takt...



Andel teknikföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och i fortsatt låg takt på hemmamarknaden



Andel teknikföretag (viktat med storleken på hemmaförsäljningen) som anger att ordergången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

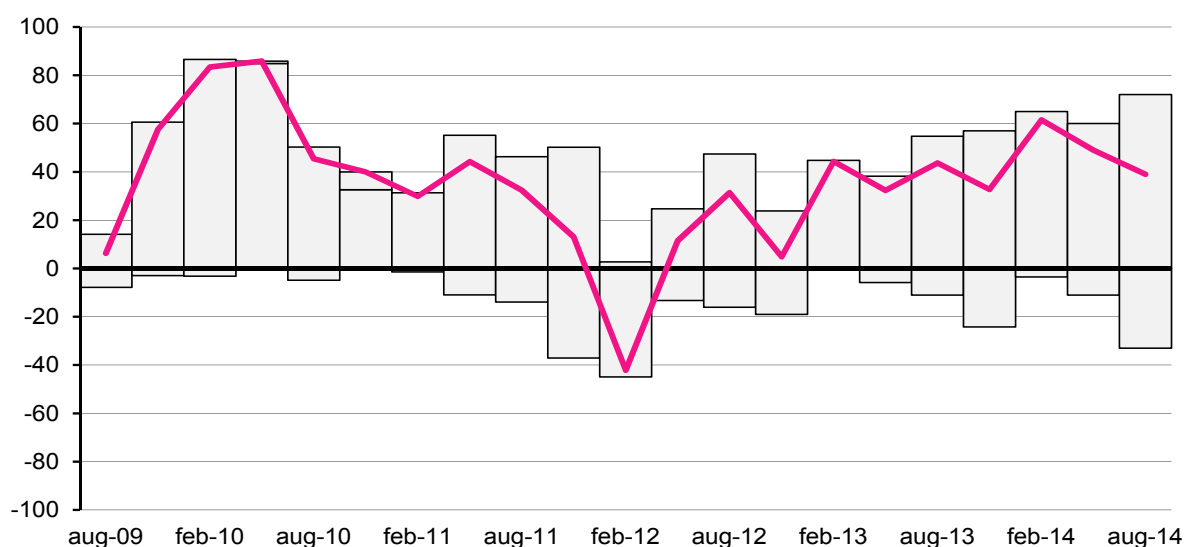
► BIL- OCH TRANSPORTMEDELSINDUSTRIN

Bil- och transportmedelsindustrin redovisar ökad orderingång, nu för inte mindre än sjunde kvartalet i rad. Ökningstakten har dock avtagit då exportorderingången inte växer lika starkt som tidigare. Med närmare 90 procent på export blir dock genomslaget av ökade order från hemmamarknaden begränsad.

En notering är att fler företag än tidigare ökar orderingången samtidigt som också fler företag minskar ordervolymen. Skillnaden i utvecklingen ökar således vilket historiskt visat sig vanligt när konjunkturen ändrar karaktär. Teknikföretagens konjunkturindex för transportmedelsindustrin har därtill försämrats marginellt vilket indikerar oförändrad produktionsnivå under tredje kvartalet jämfört med föregående kvartal.

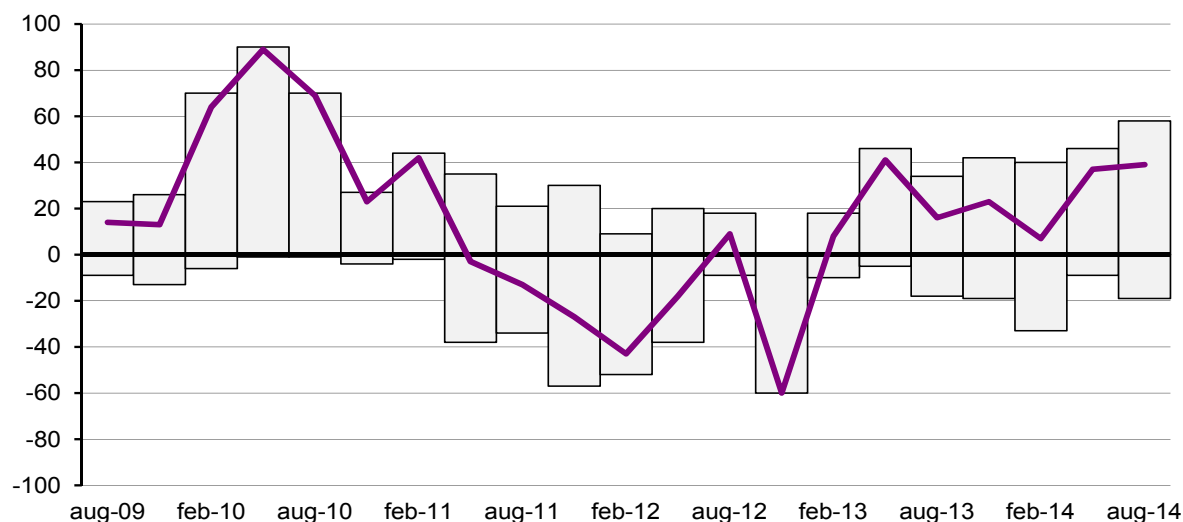
” Exportorder ökar i lägre takt. Liten förbättring här hemma.

Exportorder i bil- och transportmedelsindustrins fortsätter i lägre fart...



Andel bil- och övriga transportmedelsföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och uppgången på hemmamarknaden fortsätter



Andel bil- och övriga transportmedelsföretag (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► LEVERANTÖRER TILL BILINDUSTRIN

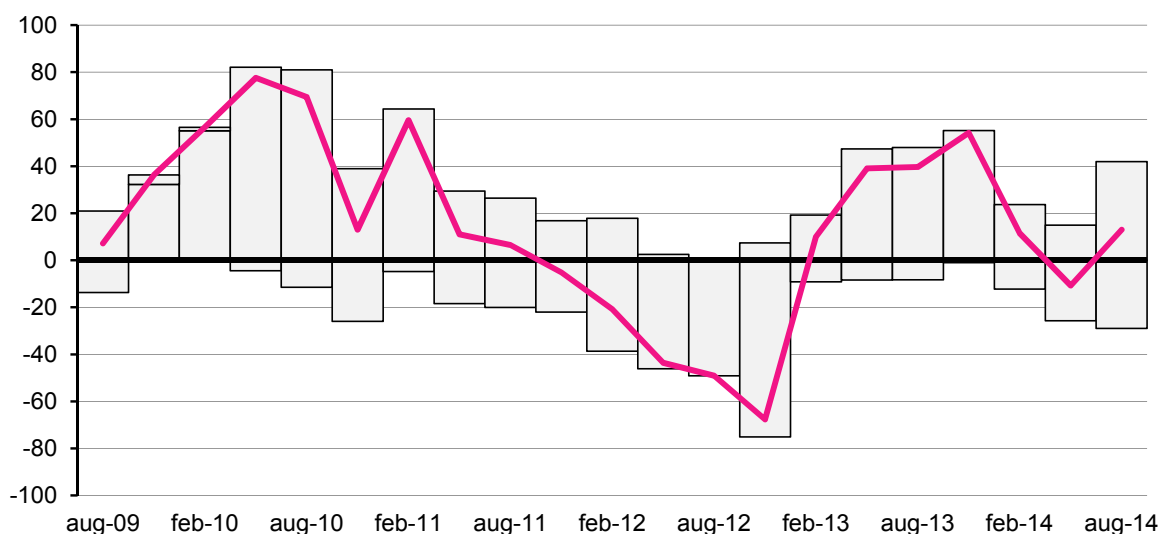
Efter en tillfällig minskning under andra kvartalet ökar exportorder för leverantörer till bilindustrin. Ökningen är dock måttlig särskilt i jämförelse med den starka utvecklingen under andra halvåret i följ.

Efter två kvartal av minskade order från hemmamarknaden rapporteras även här en mindre ökning. Bedömningen rörande orderstocken visar i linje med detta på små förändringar. Närmare 60 procent anser orderstocken som normal och fortfarande är andelen som anser orderstocken som stor begränsad.

Teknikföretagens konjunkturindex för leverantörer till bilindustrin ökar marginellt. Detta indikerar i likhet med bilindustrin en i stort sett oförändrad produktionsnivå under tredje kvartalet jämfört med föregående kvartal.

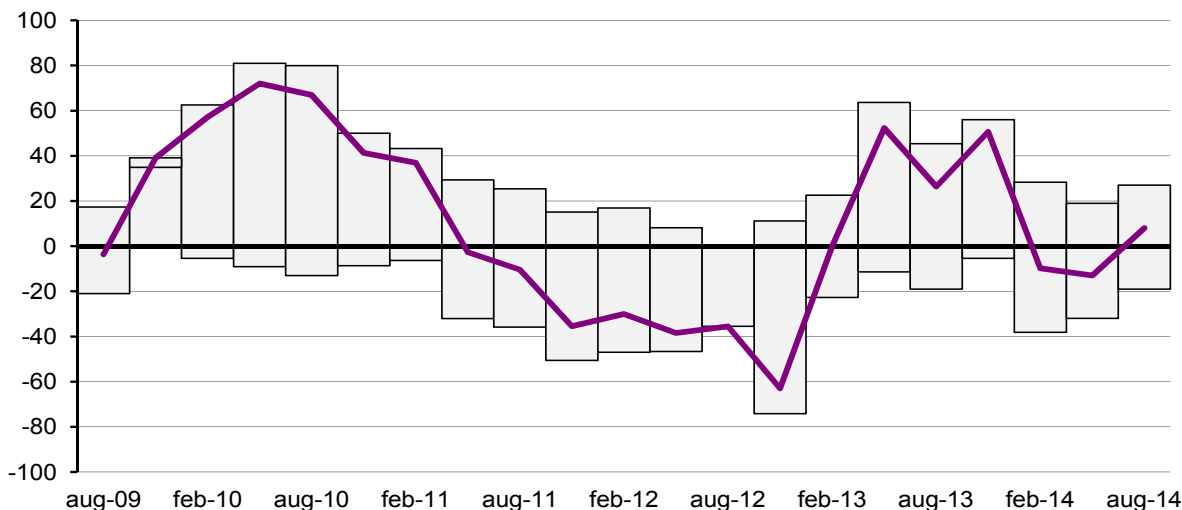
” Ökad order-
ingång för
leverantörer till
bilindustrin.

Exportorder för bilindustrins leverantörer ökar igen...



Andel leverantörer till bilindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och så även på hemmamarknaden



Andel leverantörer till bilindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

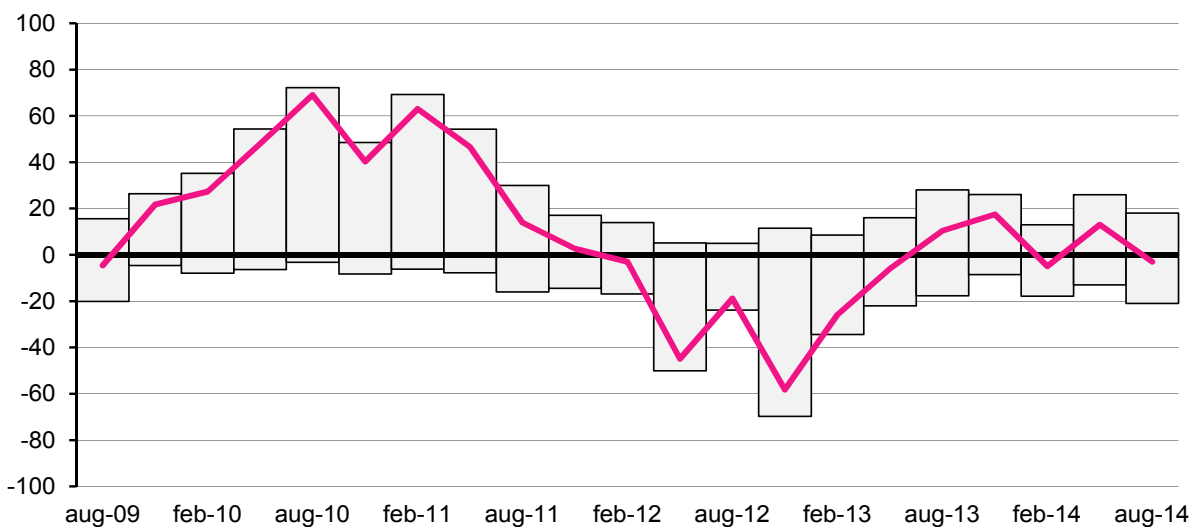
► MASKININDUSTRIN

Under andra kvartalet i år rapporterades en mindre ökning i exportorder för maskinindustrin vilken nu förbytt till en marginell minskning. Därtill minskar orderingen från hemmamarkanden mer påtagligt. Såväl maskiner för mekanisk kraftöverföring som maskiner till tillverkande industri visar på minskade hemmaorder. Den sistnämnda delbranschen har därutöver en omfattande nedgång i exportorder vilket återspeglar en fortsatt svag internationell efterfrågan på industriutrustning.

Teknikföretagens konjunkturindex för maskinindustrin är kvar på ungefär samma nivå som andra kvartalet. Därmed förväntas inte heller här någon större förändring i produktionsnivån under tredje kvartalet.

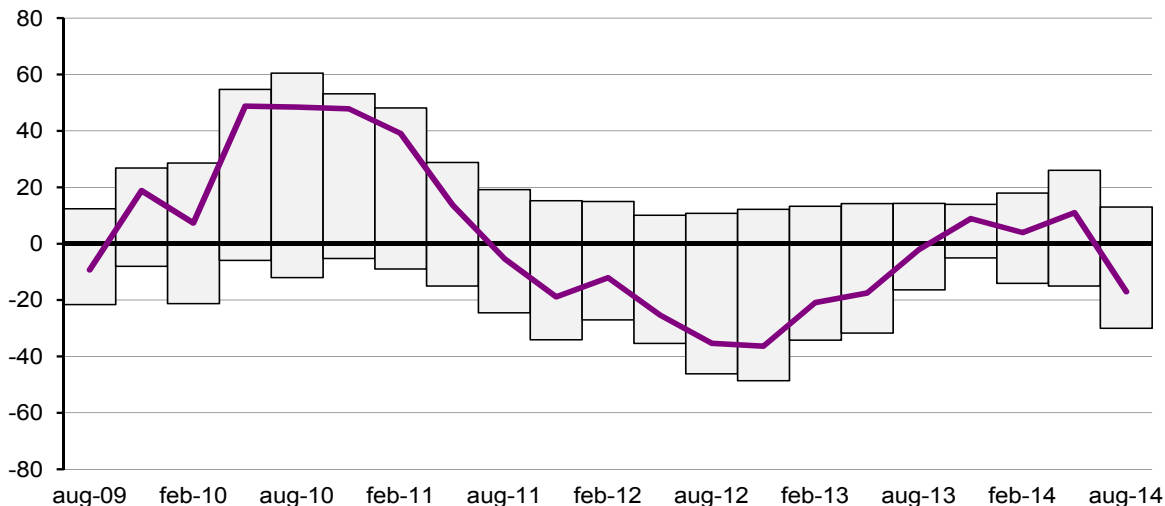
” Efterfrågan fortsatt låg för maskinindustrin.

Maskinindustrins ordergång på export faller tillbaka...



Andel maskinföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och minskar påtagligt på hemmamarknaden



Andel maskinföretag (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► LEVERANTÖRER TILL MASKININDUSTRIN

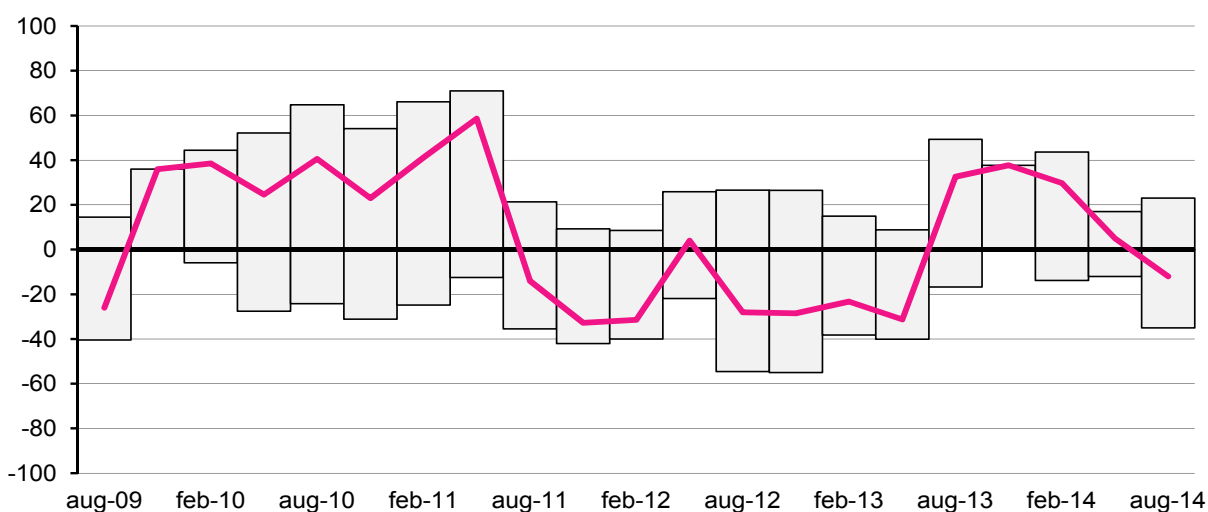
Leverantörer till maskinindustrin rapporterar minskad ordergång. Även här är det den internationella efterfrågan som försämrats och ordergången på export minskar nu för första gången på fyra kvartal.

Ordergången från hemmamarknaden som varit oförändrad föregående kvartal minskar nu även den något.

Teknikföretagens konjunkturindex försämras dock betydligt vilket indikerar en lägre produktionsnivå under innevarande kvartal.

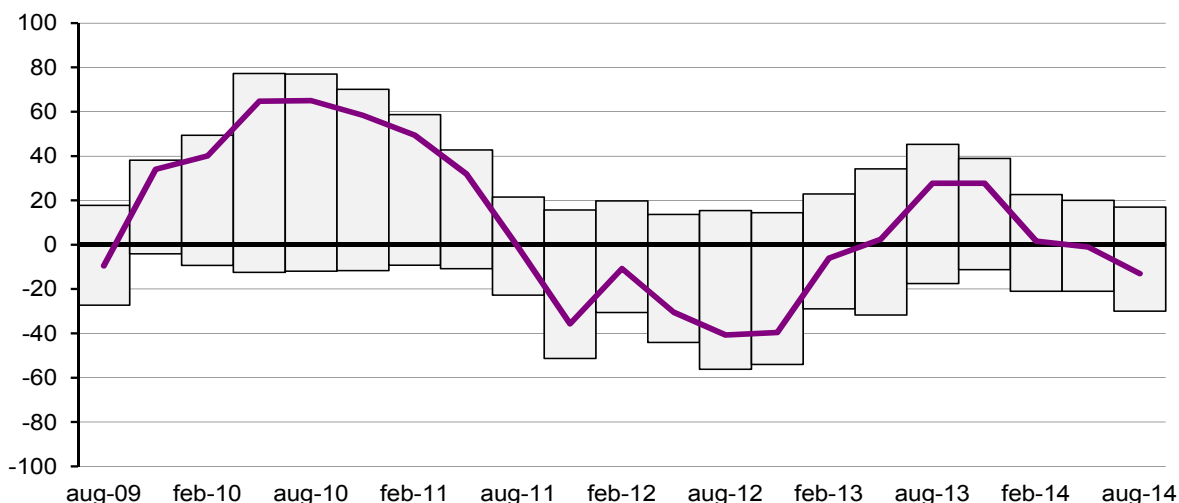
” Minskad ordervolym för leverantörer till maskinindustrin.

Exportorder för leverantörer till maskinindustrin fortsätter ned...



Andel företag som levererar till maskinindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och minskar även på hemmamarknaden



Andel företag som levererar till maskinindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att ordergången från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► LEVERANTÖRER TILL TELE- OCH ELEKTROINDUSTRIN, INSTRUMENTINDUSTRIN SAMT TILLVERKARE AV ELMASKINER

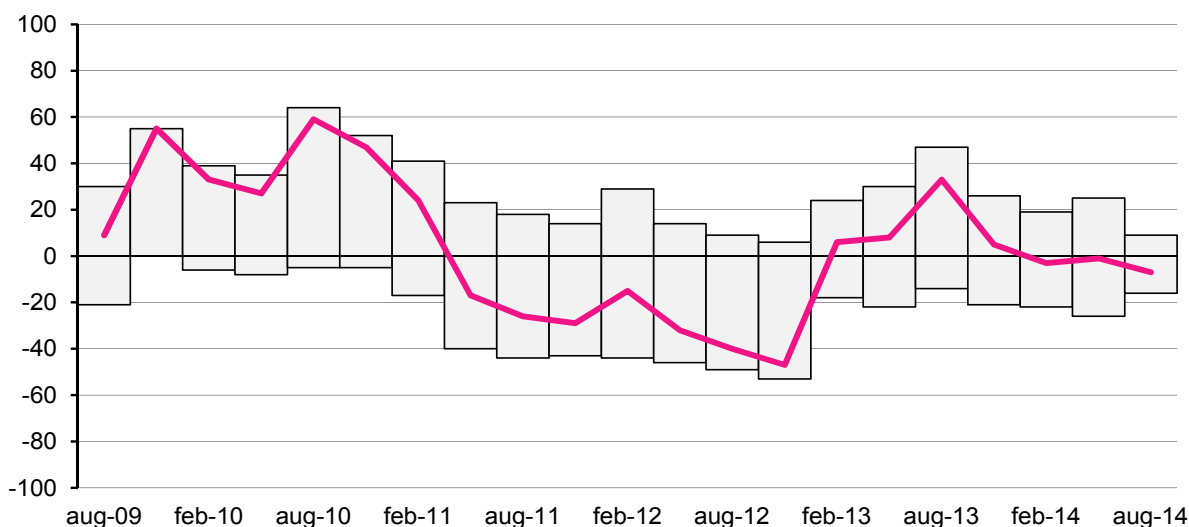
Efter närmare ett och ett halvt år med minskade exportorder ökar nu dessa tydligt för instrumentindustrin. Hemmaorder är här däremot i det närmaste oförändrade. Exporten dominerar stort och omfattar hela 90 procent av försäljningen. Således är efterfrågan sammantaget klart förbättrad för instrumentindustrin.

Orderingången från hemmamarkanden för leverantörer till tele- och elektroindustri har dämpats efter flera kvartal med tillväxt. Samtidigt minskar exportorder något.

Tillverkare av elmaskiner redovisar i stort sett oförändrade exportorder jämfört med tidigare. Orderstocken anses som stor av en klar majoritet av företagen.

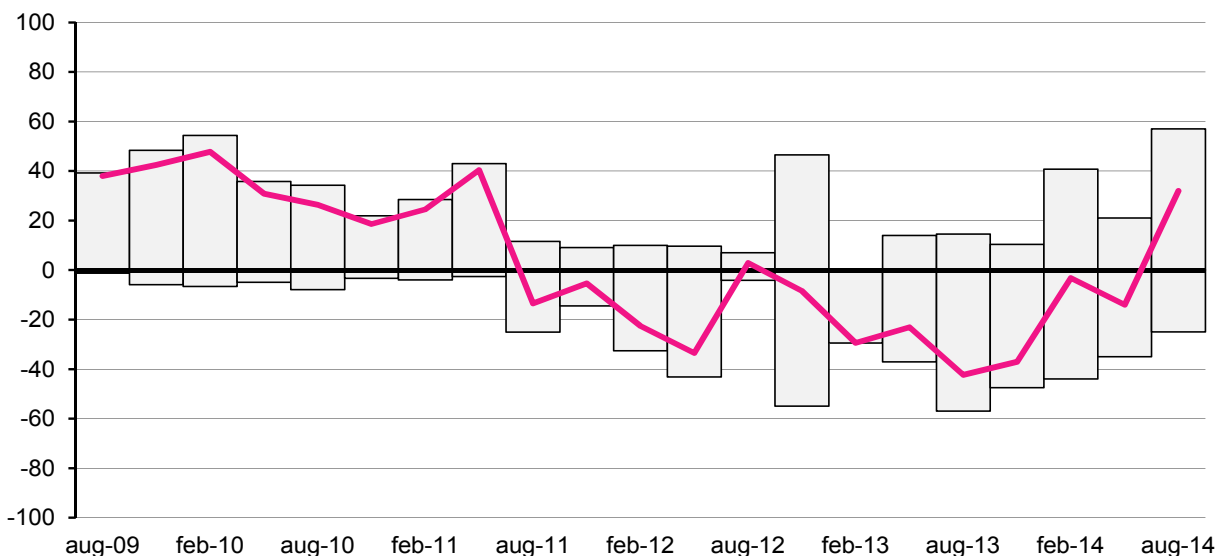
” Ökad efterfrågan för instrumentföretagen. Mer oförändrad orderingång för leverantörer till tele- och elektroindustrin.

Något minskade exportorder för leverantörer till tele- och elektroindustrin...



Andel leverantörer till tele- och elektronikindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat).
Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...men klart fler exportorder för instrumentindustrin



Andel instrumentföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► METALLVARUINDUSTRIN OCH METALLBEARBETANDE FÖRETAG

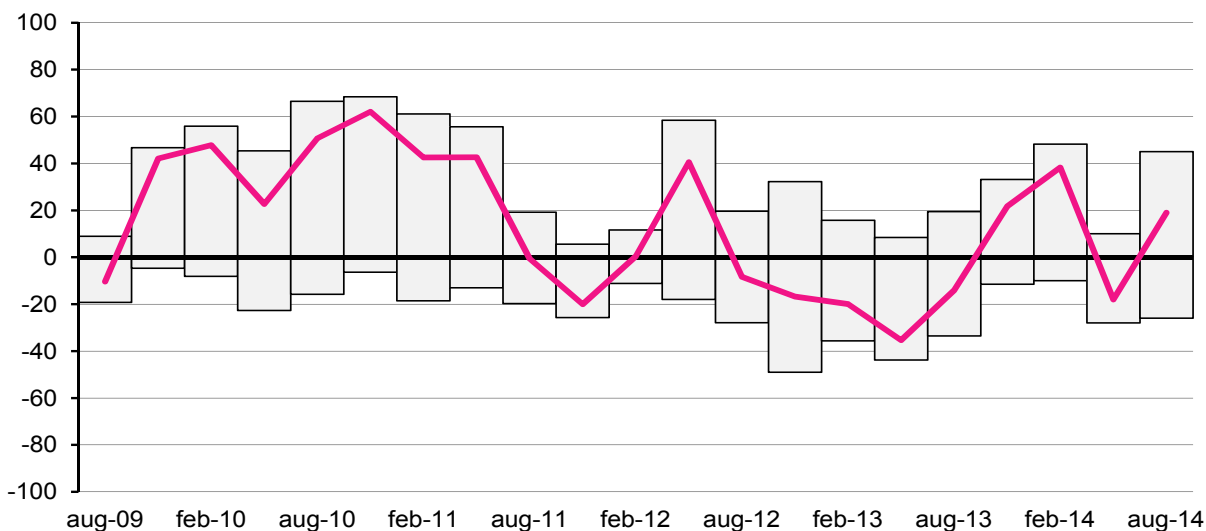
Exportorder för metallvaruindustrin ökar igen efter en tillfällig minskning under andra kvartalet. Från hemmamarknaden rapporteras också en mindre ökning i ordervolymer efter en oförändrad ordergång under andra kvartalet.

Missnöjet med storleken på orderstocken kvarstår. Oförändrat en tredjedel av företagen anser orderstocken som mindre än normalt samtidigt som färre företag än tidigare anser orderstocken som stor.

Renodlade metallbearbetande företag, d.v.s. de företag som främst utför fräsning, borrar, omformning, ytbehandling m.m., rapporterar fortsatt minskad ordergång men här i något mindre omfattning än föregående kvartal. Efterfrågan från Sverige är låg medan exportorder ökar om än marginellt.

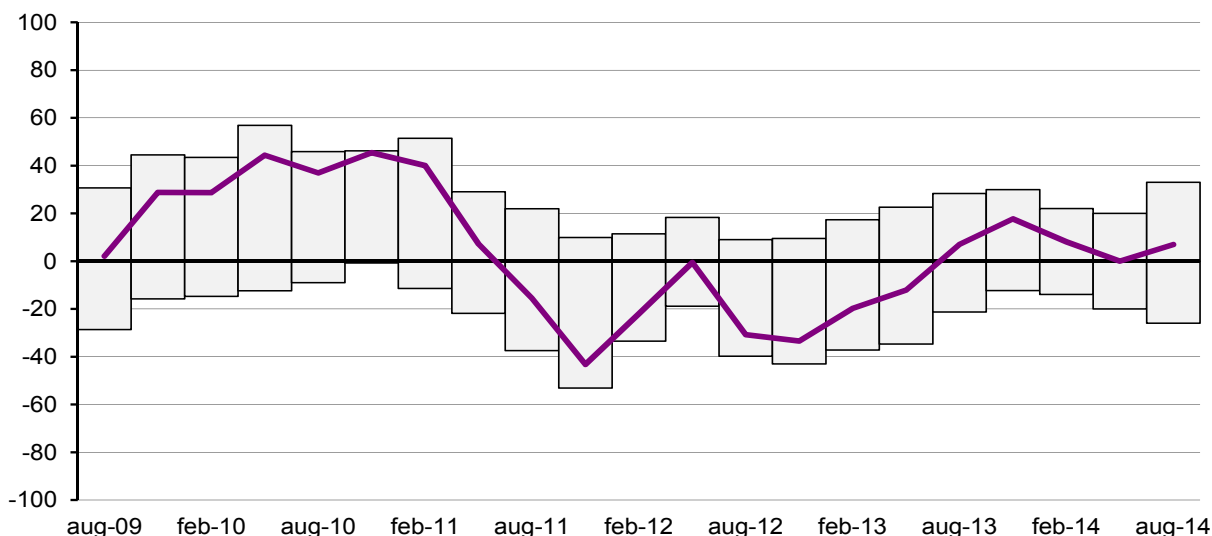
” Något ökad ordervolymer för metallvaruindustrin.

Exportorder för metallvaruföretag ökar igen...



Andel metallvaruföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången (säsongrensad) från exportmarknaden ökat (+) resp. minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och mer marginellt på hemmamarknaden



Andel metallvaruföretag (viktat med storleken på hemmarknadsförsäljningen) som anger att ordergången (säsongrensad) från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

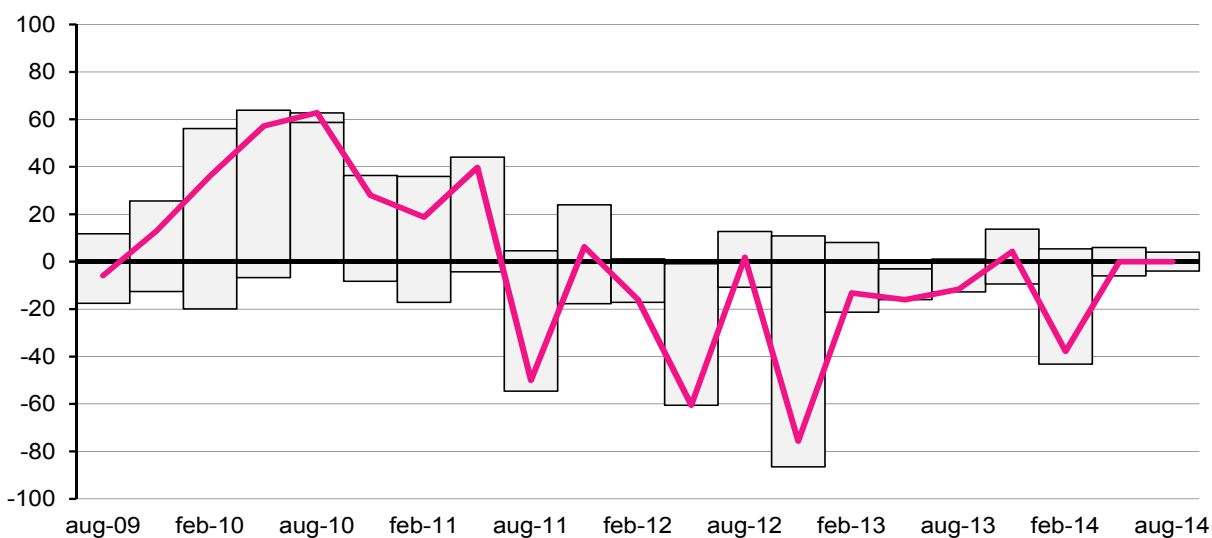
► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGSINDUSTRIN

Efterfrågan för leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin är fortsatt svag. Hemmaorder minskar i samma takt som under andra kvartalet. Den internationella efterfrågan visar ingen förändring. Exportordervolymen är här oförändrad för andra kvartalet i rad.

Efter två kvartal med en sammantaget begränsad minskning i ordergång har missnöjet med orderstocken ökat. Drygt 40 procent anser den nu som mindre än normalt och endast vart tionde företag anser den som större än normalt.

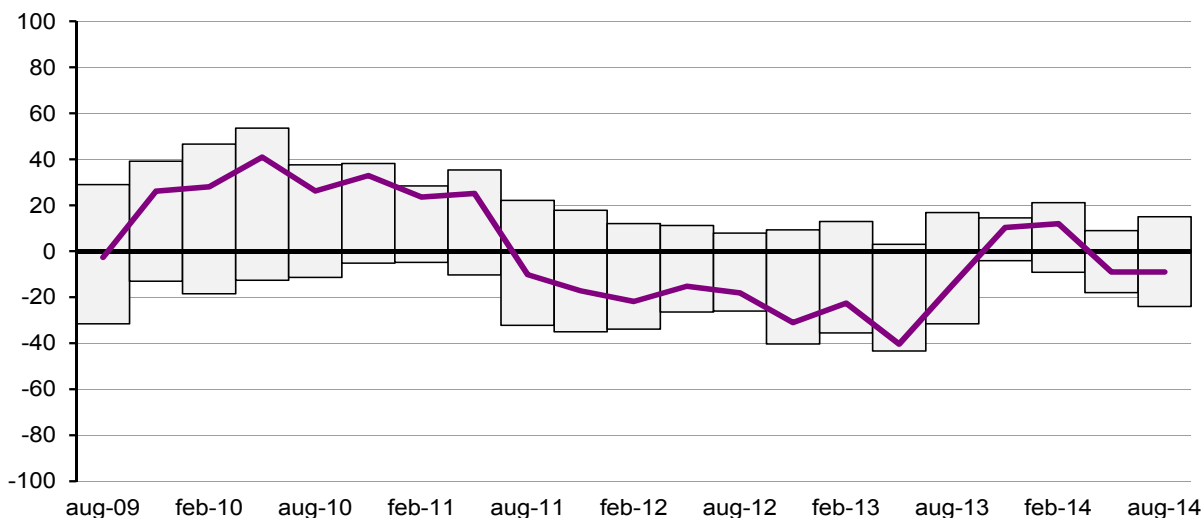
” Oförändrad minskning i ordergång för leverantörer till bygg- och anläggningsindustri.

Oförändrade exportorder för leverantörer till bygg- och anläggningsindustri...



Andel leverantörer till byggindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången (säsongrensat) från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och fortsatt minskning på hemmamarknaden



Andel leverantörer till byggindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att ordergången (säsongrensat) från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► EFTERFRÅGAN PÅ INGENJÖRER ÖKAR, MARGINELLT NED FÖR YRKESARBETARE

Efterfrågan på yrkesarbetare minskar marginellt. Totalt rapporterar 14 procent av företagen brist på yrkesarbetare mot 15 procent av företagen under andra kvartalet. Leverantörer till tele-och elektroindustrin, metallvaruindustrin följt av instrumentindustrin redovisar en lägre brist jämfört med tidigare. I den sistnämnda rapporterar nu inget företag brist. Däremot ökar bristen på yrkesarbetare i transportmedelsindustrin och för leverantörer till bilindustrin. I övriga delbranscher och för övriga leverantörer ökar bristen marginellt.

Andelen företag som rapporterar brist på **ingenjörer** ökar nu till att omfatta 20 procent av företagen efter att ha legat på samma nivå under tre kvartal. Bristen ökar som mest för leverantörer till tele-och elektroindustrin samt för andra kvartalet i rad för instrumentindustrin. Även i metallvaruindustrin ökar bristen och omfattar nu vart femte företag. Också leverantörer till maskinindustrin redovisar en högre brist som nu också närmar sig vart femte företag. I övrigt är förändringarna små. I transportmedelsindustrin avtar bristen marginellt och är oförändrad för maskinindustrin.

Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

	Metall- varu- företag	Maskin- ind.	Lev. till maskin- ind.	El- maskiner	Lev. till tele- och elektroind.	Instru- mentind.	Bil- och transport medel	Lev. till bilind.	Lev. totalt	Teknik- företag totalt
Yrkesarbetare										
feb-14	12	8	13	0	12	5	10	11	11	9
maj-14	25	10	19	11	30	6	9	13	19	15
aug-14	17	11	20	12	17	0	17	15	16	14
Tekniker/Ingenjörer										
feb-14	11	25	16	23	23	5	10	12	16	17
maj-14	15	22	14	24	20	12	9	14	15	17
aug-14	20	22	19	26	28	20	8	16	16	20

Kapacitetsutnyttjandet

► MINSKAR

Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar något, eller till att omfatta 31 procent. Detta jämfört med en tredjedel närmast föregående kvartal. Särskilt stor nedgång visar metallvaruindustrin följt av leverantörer till tele- och elektroindustrin. I övrigt är förändringarna små. Tillverkare av elmaskiner och maskinindustrin rapporterar vardera en mindre ökning i utnyttjandet.

Det lägre utnyttjandet av produktionskapaciteten visar sammantaget att konjunkturläget är fortsatt svagt och på en utveckling som går hand i hand med den dämpade ordergången samt en överlag fortsatt låg efterfrågan på personal.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

	aug -14	maj -14	feb -14
Metallvaruföretag	27	37	30
Leverantörer till bygg- och anläggning	30	32	32
Maskinindustri	31	30	32
Leverantörer till maskinindustri	30	33	31
Elmaskiner	32	30	37
Leverantörer till tele- och elektro	35	39	41
Instrumentindustri	54	57	61
Bil- och transportmedelsindustri	28	33	33
Leverantörer till bilindustri	23	23	26
Leverantörer sammantaget	30	31	32
Totalt teknikföretag	31	33	33

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Anders Rune, 08-782 08 36, anders.rune@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se



Teknikföretagen

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
– TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**

Box 5510, 114 85 Stockholm | 08-782 08 00 | www.teknikforetagen.se